

WYROK Z DNIA 16 LUTEGO 2009 R.
SNO 97/08

Przewodniczący: sędzia SN Andrzej Siuchniński (sprawozdawca).
Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Gerard Bieniek.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem sędziego Sądu Okręgowego – Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego oraz protokolanta po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2009 r. sprawy byłego sędziego Sądu Rejonowego w związku z odwołaniem Ministra Sprawiedliwości od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 22 września 2008 r., sygn. akt (...)

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i sprawę p r z e k a z a ł Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym złożył do Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego wnioski o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej sędziego Sądu Rejonowego, zarzucając mu, że:

- a) w okresie od dnia 16 marca 2007 r. do dnia 27 lutego 2008 r. jako sędzia Sądu Rejonowego, pomimo przekazania mu na piśmie w dniu 4 lipca 2007 r., w trybie art. 37 § 4 u.s.p. uwagi dotyczącej sprawności postępowania dopuścił się przewinienia służbowego poprzez niewykonanie wielokrotnych poleceń Prezesa Sądu Rejonowego z dnia: 16 marca, 29 maja, 28 i 29 czerwca, 2, 10, 14 i 16 lipca, 16 i 18 października, 20 listopada 2007 r. oraz 14 i 28 lutego 2008 r., a także poleceń Przewodniczącego Wydziału z dnia: 12 czerwca, 4 i 12 lipca, 18 i 20 września i dwóch zarządzeń z dnia 15 października 2007 r. zobowiązujących go do sporządzenia uzasadnień wyroków i wyznaczenia terminów rozpraw we wskazanych w tych pismach sprawach, oraz do pisemnego wyjaśnienia przyczyn nieterminowego sporządzenia uzasadnień tych wyroków i poleceń tych nie wykonał oraz nie udzielił odpowiedzi o powodach zwłoki w sporządzeniu uzasadnień wyroków, a także nie wystąpił z wnioskami o przedłużeniu terminu do sporządzenia uzasadnienia,
- b) dopuścił się przewinienia służbowego stanowiącego oczywistą obrazę prawa polegającą na tym, że z rażącym naruszeniem 14-dniowego terminu określonego w art. 423 § 1 k.p.k.:
 - w dniu 4 lipca 2007 r. po upływie 2 lat, 4 miesięcy i 24 dni zwrócił uzasadnienie wyroku wydanego dnia 21 stycznia 2005 r. w sprawie II K 379/04

przeciwko Radosławowi M. pomimo tego, że projekt uzasadnienia w tej sprawie został sporządzony w dniu 23 lutego 2005 r. przez aplikantkę sądową M. O.-Ł.,

- w dniu 4 lipca 2007 r. po upływie 2 lat, 4 miesięcy i 15 dni zwrócił uzasadnienie wyroku wydanego w dniu 31 stycznia 2005 r. w sprawie II K 423/03 przeciwko Mariuszowi i Radosławowi G. pomimo tego, że projekt uzasadnienia został sporządzony w dniu 24 lipca 2005 r. przez aplikanta prokuratorskiego K. S.,
 - w okresie od dnia 30 września 2006 r. do dnia 3 grudnia 2007 r. w 17 sprawach karnych sporządził uzasadnienia wyroków ze zwłoką przy czym zwłoka wynosiła:
 - II K 323/05 - 7 miesięcy i 12 dni,
 - II K 308/06 - 5 miesięcy i 26 dni,
 - II K 4/07 - 6 miesięcy i 15 dni,
 - II K 17/07 - 4 miesiące i 7 dni,
 - II K 254/07 - 4 miesiące i 1 dzień – oskarżony tymczasowo aresztowany,
 - II K 36/07 - 2 miesiące i 28 dni,
 - II K 276/07 - 3 miesiące i 7 dni,
 - II K 474/07 - 3 miesiące i 2 dni,
 - II K 220/06 - 2 miesiące i 13 dni,
 - II K 411/06 - 2 miesiące i 8 dni,
 - II K 88/07 - 2 miesiące i 8 dni,
 - II K 224/05 - 10 miesięcy i 18 dni,
 - II K 308/05 - 4 miesiące i 23 dni,
 - II K 207/06 - 4 miesiące i 20 dni,
 - II K 322/06 - 2 miesiące i 12 dni,
 - II K 188/07 - 2 miesiące,
 - II K 245/07 - 2 miesiące i 2 dni,
 - w okresie od dnia 18 października 2007 r. do 25 lutego 2008 r. wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 423 k.p.k. nie sporządził uzasadnień wyroków wydanych w 6 sprawach karnych, przy czym zwłoka w sporządzeniu uzasadnień w następujących sprawach na dzień 25 lutego 2008 r. wynosiła:
 - II K 23/07 - 4 miesiące i 23 dni,
 - II K 29/03 - 4 miesiące i 12 dni,
 - II K 1/03 - 2 miesiące i 15 dni,
 - II K 405/05 - 2 miesiące,
 - II K 229/07 - 1 miesiąc i 29 dni,
- c) w dniu 9 października 2006 r. okazał Kierownikowi Sekretariatu Wydziału Karnego Sądu Rejonowego Jolancie F. akta sprawy II K 171/02 przeciwko Zofii J.

wraz z uzasadnieniem opatrzonym tą sygnaturą, w wyniku czego odnotowała ona w kontrolce uzasadnień sporządzenie tego uzasadnienia, gdy w rzeczywistości uzasadnienie to nie było sporządzone przez okres 8 miesięcy i 26 dni, bowiem sporządził je dopiero w wyniku interwencji Sądu Okręgowego w dniu 19 czerwca 2007 r., a w dniu 21 czerwca 2007 r. wypisał osobiście potwierdzenia nadania korespondencji stronom ze wsteczną datą 14 czerwca 2007 r.,

- d) dopuścił się oczywistej i rażącej obrazy prawa w ten sposób, że w sprawie II K 379/04 dopiero w dniu 4 lipca 2007 r., a więc po upływie 2 lat, 5 miesięcy i 7 dni od wydania wyroku wydał zarządzenia o wykonaniu wyroku wobec Krzysztofa D. w sytuacji, gdy wyrok wobec tego skazanego uprawomocnił się dnia 28 stycznia 2005 r.,
- e) od dnia 23 czerwca 2004 r. do 20 września 2007 r. wbrew obowiązкови, nie wyznaczył terminów rozpraw i posiedzeń w 36 następujących sprawach karnych zarejestrowanych w repertorium „K”, „Kp” i „Ks”, co spowodowało, że następujące sprawy pozostawały bez biegu:
- II K 173/02 - od 23 czerwca 2004 r. do 29 maja 2007 r. - 2 lata, 11 miesięcy i 6 dni,
 - II K 356/05 - od 21 listopada 2005 r. do 7 lipca 2007 r. - 1 rok, 7 miesięcy i 28 dni,
 - II K 412/05 - od 29 grudnia 2005 r. do 20 sierpnia 2007 r. - 1 rok, 7 miesięcy i 22 dni,
 - II Ks 62/03 - od 8 lipca 2004 r. do 2 lipca 2007 r. - 2 lata, 11 miesięcy i 25 dni,
 - II Ks 2/06 - od 11 maja 2006 r. do dnia kontroli 20 września 2007 r. – 1 rok, 4 miesiące i 9 dni
 - II Kp 181/06 - od 30 marca 2006 r. do 7 lipca 2007 r. - 1 rok, 3 miesiące i 7 dni,
 - II Kp 455/06 - od 21 września 2006 r. do 7 lipca 2007 r. - 9 miesięcy i 16 dni,
 - II Kp 146/06 - od 16 marca 2006 r. do 7 lipca 2007 r. - 1 rok, 2 miesiące i 22 dni,
 - II Kp 506/06 - od 12 października 2006 r. do 12 lipca 2007 r. - 9 miesięcy,
 - II Kp 443/05 - od 26 sierpnia 2005 r. do 25 czerwca 2007 r. - 1 rok i 10 miesięcy,
 - II Kp 288/06 - od 11 września 2006 r. do 7 lipca 2007 r. - 9 miesięcy i 26 dni,
 - II Kp 292/06 - od 12 czerwca 2006 r. do 7 lipca 2007 r. - 1 rok i 25 dni,
 - II Kp 579/06 - od 21 listopada 2006 r. do 7 lipca 2007 r. - 8 miesięcy i 16 dni,

- f) od dnia 30 września 2006 r. następujące sprawy pozostawały bez biegu:
- II K359/04 - do 3 lipca 2007 r. - 9 miesięcy i 3 dni,
 - II K 508/04 - do 14 września 2007 r. - 11 miesięcy i 14 dni,
 - II K 141/05 - do dnia 29 czerwca 2007 r. - 8 miesięcy i 29 dni,
 - II K 95/05 - do 5 lipca 2007 r. - 9 miesięcy i 5 dni,
 - II K 264/05 - do 9 lipca 2007 r. - 9 miesięcy i 9 dni,
 - II K 238/05 - do 5 lipca 2007 r. - 9 miesięcy i 5 dni,
 - II K 1/03 - do 25 czerwca 2007 r. - 8 miesięcy i 25 dni,
- g) od dnia 30 września 2006 r. do dnia kontroli 20 września 2007 r. pozostawały bez biegu następujące sprawy: II K 118/05, II K 385/04, II K 161/03, II K 229/03, II K 98/05, II K 129/03, II K 490/04, II K 360/03, II K 21/04, II K 111/05, II K 105/05, II K 162/05, II K 514/04, II K 285/04, II K 600/03, II K 250/03 - wszystkie po 11 miesięcy i 20 dni,
- h) po wydaniu orzeczenia nie przekazywał do Sekretariatu Wydziału Karnego akt spraw celem odnotowania treści orzeczeń w następujących 7 sprawach zarejestrowanych w repertorium „Kp”, w wyniku czego wydane w nich orzeczenia nie zostały odnotowane przez:
- 9 miesięcy - II Kp 382/06 - od 27 września 2006 r. do lipca 2007 r.,
 - 9 miesięcy - II Kp 420/06 - od 11 października 2006 r. do 11 lipca 2007 r.,
 - 7 miesięcy - II Kp 561/05 - od 13 grudnia 2006 r. do 11 lipca 2007 r.,
 - 2 miesiące i 11 dni - II Kp 642/06 - od 25 kwietnia 2007 r. do 6 lipca 2007 r.,
 - 2 miesiące i 12 dni - II Kp 564/06 - od 25 kwietnia 2007 r. do 7 lipca 2007 r.,
 - 8 miesięcy i 26 dni - II Kp 418/06 - od 11 października 2006 r. do 6 lipca 2007 r.
 - 8 miesięcy i 26 dni - II Kp 426/06 - od 11 października 2006 r. do 5 lipca 2007 r.,
- i) w 2007 r. przetrzymywał akta 45 spraw, w których zostały wydane wcześniej orzeczenia i pomimo tego, że orzeczenia te uprawomocniły się, nie wydał zarządzeń o ich uprawomocnieniu oraz nie skierował do wykonania, przy czym, po ich ujawnieniu w jego gabinecie w dniu 18 września 2007 r. zarządzenie o prawomocności tego samego dnia wydała Przewodnicząca Wydziału, przez co zwłoka w stwierdzeniu prawomocności wynosiła w następujących sprawach:
- 10 miesięcy - II K 325/04 - Łukasz G., wyrok - 31 sierpnia 2004 r., prawomocny - 23 listopada 2006 r.,
 - 11 miesięcy - II K 262/06 - Jan G., wyrok - 5 października 2006 r., prawomocny - 12 października 2006 r.,
 - 11 miesięcy - II K 232/05 - Jerzy D., wyrok - 5 października 2006 r., prawomocny - 12 października 2006 r.,

- 1 rok i 3 miesiące - II K 95/01 - Piotr S., wyrok - 14 marca 2001 r., prawomocny - 21 marca 2001 r.,
- 1 rok i 5 miesięcy - II K 112/06 - Paweł C., wyrok - 20 kwietnia 2006 r., prawomocny - 27 kwietnia 2006 r.,
- 5 miesięcy - II K 445/03 - Marcin U., Dawid W., Jacek K., wyrok - 28 marca 2007 r., prawomocny - 4 kwietnia 2007 r. (wobec 3 skazanych),
- 1 rok - (w stwierdzeniu prawomocności postanowienia) - II K 838/03 - Krzysztof I., wyrok - 1 marca 2004 r., prawomocny - 12 maja 2004 r., wniosek kuratora o zamianę kary ograniczenia wolności na grzywnę rozpoznany po upływie 7 miesięcy z dnia 21 sierpnia 2006 r.,
- 2 lata i 8 miesięcy - II K 294/04 - Rafał W., wyrok - 18 października 2004 r., prawomocny - 5 stycznia 2005 r.,
- 5 miesięcy - II K 199/07 - Mieczysław K., wyrok - 17 maja 2007 r., wyrok prawomocny - 24 maja 2007 r.,
- 11 miesięcy - II K 288/06 - Artur D., wyrok - 24 października 2006 r., prawomocny - 31 października 2006 r.,
- 1 rok i 5 miesięcy (nie wykonano przepadku) - II Kp 122/06 – wniosek Prokuratury Rejonowej z dnia 2 marca 2006 r. o przepadku dowodów rzeczowych, postanowienie prawomocne - 25 kwietnia 2006 r.,
- 11 miesięcy (nie wykonano przepadku) - II Kp 406/06 – wniosek Prokuratury Rejonowej z dnia 29 sierpnia 2006 r. o przepadek dowodów rzeczowych, postanowienie prawomocne - 31 października 2006 r.,
- 1 rok i 5 miesięcy (niewykonany przepadek) - II Kp 87/06 – wniosek Prokuratury Rejonowej z dnia 15 lutego 2006 r. o przypadkach dowodów rzeczowych, postanowienie prawomocne 25 kwietnia 2006 r.,
- 11 miesięcy (niewykonany przepadek) - II K 150/06 - wniosek Prokuratury Rejonowej z dnia 18 marca 2006 r. o przepadek dowodów rzeczowych, postanowienie prawomocne 30 października 2006 r.,
- 11 miesięcy (niewykonany dozór kuratora, koszty) - II K 326/05 - Janusz C., wyrok - 10 października 2006 r., prawomocny - 17 października 2006 r.,
- 10 miesięcy (nie wykonano przepadku), od daty wpływu wniosku upłynął 1 rok i 5 miesięcy, - II Kp 272/05 - wniosek Urzędu Celnego z dnia 16 maja 2005 r. o orzeczenie przepadku przedmiotów, postanowienie prawomocne - 9 listopada 2006 r.
- 11 miesięcy - II K 261/05 - Józefa S., wyrok - 3 października 2006 r., prawomocny - 10 października 2006 r., (nie wykonano dozoru kuratora zakazu prowadzenia pojazdów, świadczenia pieniężnego i kosztów),

- 1 rok - II K 257/03 - Paweł R., wyrok - 17 czerwca 2003 r., prawomocny - 1 lipca 2003 r. - okres próby do 1 lipca 2008 r., postanowienie o zarządzeniu kary prawomocne - 8 września 2006 r. (niewykonana kara bezwzględna),
- 11 miesięcy - II K 131/04 - Jan M., wyrok - 10 listopada 2004 r., prawomocny - 17 listopada 2004 r. okres próby do 17 listopada 2008 r., dnia 27 września 2006 r. - postanowienie o zarządzeniu kary z art. 75 § 2 k.k., prawomocne 11 października 2006 r. (niewykonana kara bezwzględna),
- 11 miesięcy - II K 251/04 - Tomasz T., wyrok - 9 lipca 2004 r., - prawomocny - 16 lipca 2004 r., dnia 27 września 2006 r. – postanowienie o zarządzeniu kary art. 75 § 1 k.k., prawomocne - 19 października 2006 r. (niewykonana kara bezwzględna pozbawienia wolności),
- 2 lata i 1 miesiąc - II K 330/04 - Marek W., wyrok - 19 maja 2005 r., prawomocny - 27 maja 2005 r., 10 czerwca 2005 r. - wniosek o raty – 13 czerwca 2005 r. postanowienie o rozłożeniu kosztów na 12 rat, prawomocne - 20 listopada 2006 r., wniosek o rozłożeniu na raty nierozpoznany przez 1 rok i 3 miesiące, a następnie nie skierowano postanowienia do wykonania przez 10 miesięcy, wykonanie kosztów przedawni się 31 maja 2008 r.,
- 6 miesięcy - II K 404/06 - Paweł L., wyrok - 6 marca 2007 r., prawomocny - 13 marca 2007 r. (niewykonana grzywna, zakaz prowadzenia pojazdów, koszty),
- II K 207/05 - Henryk T., wyrok - 15 września 2005 r., prawomocny - 22 września 2005 r., przewlekłość (nie wykonano dozoru kuratora i kosztów) - 2 lata,
- 2 lata wobec 3 skazanych - II K 283/05 - Ryszard K., Bartosz S., Karol S., wyrok - 22 września 2005 r., prawomocny - 29 września 2005 r. (niewykonane dozory kuratora, obowiązek naprawienia szkody),
- 1 rok i 5 miesięcy - II K 283/04 - Piotr W., wyrok - 16 sierpnia 2005 r., prawomocny - 23 sierpnia 2005 r. (nie wykonano dozoru kuratora i kosztów),
- 2 miesiące - II K 225/05 - Mateusz K., wyrok - 5 lipca 2007 r., prawomocny - 12 lipca 2007 r., (nie wykonano dozoru kuratora i kosztów),
- 10 miesięcy - II K 273/06 - Krystian C., wyrok łączny, postanowienie o umorzeniu postępowania i koszty obrony, prawomocne – 7 listopada 2006 r. (nie wykonano kosztów obrony),

- 11 miesięcy - II K 255/05 - Artur H., wyrok - 10 października 2006 r., prawomocny - 17 października 2006 r., (nie wykonano dozoru kuratora i kosztów),
- 1 rok 3 miesiące i 26 dni - II K 601/03 - Zbigniew M., wyrok – 18 sierpnia 2004 r., prawomocny - 25 sierpnia 2004 r., wniosek kuratora o umorzenie postępowania z 23 maja 2006 r., gdyż skazany zmarł,
- 9 miesięcy - II K 75/05 - Stefan B., Jerzy K., wyrok 19 kwietnia 2005 r., prawomocny - 27 kwietnia 2005 r. (nie wykonano dozoru kuratora, co do dwóch skazanych),
- 9 miesięcy - II K 152/06 - Maciej K. i Piotr K., wyrok - 5 grudnia 2006 r., prawomocny - 12 grudnia 2006 r. (nie wykonano grzywny, kary ograniczenia wolności),
- 11 miesięcy - II K 296/06 - Jan H., wyrok - 3 października 2006 r., prawomocny - 10 października 2006 r. (nie wykonano dozoru kuratora, zakazu prowadzenia pojazdów, świadczenia pieniężnego, kosztów),
- 2 lata i 10 miesięcy - II K 410/04 - Piotr W., wyrok - 29 października 2004 r., prawomocny - 6 listopada 2004 r., 1 grudnia 2005 r. - wyrok łączny w sprawie II K 457/04 obejmujący wyrok II K 410/04 (nie stwierdzono prawomocności wyroku), a przewlekłość w sprawie II K 410/04 (nie wykonano kary bezwzględnej) - 1 rok,
- 10 miesięcy - II K 333/03 - Anna G., wyrok - 15 lipca 2003 r., prawomocny - 25 lipca 2003 r., wniosek kuratora o zwolnienie od dozoru Ko 347/06 - 24 lipca 2006 r., postanowienie o zwolnieniu od dozoru prawomocne - 30 października 2006 r., (nie wykonano postanowienia), okres próby upłynął w dniu 25 lipca 2007 r.,
- 9 miesięcy - II K 103/05 - Krzysztof U., wyrok - 17 czerwca 2005 r., prawomocny - 9 marca 2006 r., wniosek skazanego o odroczenie kary Ko 214/06 - 5 maja 2006 r., postanowienie o nie uwzględnieniu wniosku o odroczenie kary prawomocne - 21 grudnia 2006 r. (nie skierowano wyroku do wykonania - kara bezwzględna),
- 9 miesięcy (w rozpoznaniu sprawy z urzędu w przedmiocie zastępczej kary pozbawienia wolności na grzywnę) - II K 542/03, Ko 255/06 – Tomasz C., - 5 kwietnia 2006 r., prawomocne - 16 stycznia 2007 r., a w stwierdzeniu prawomocności postanowienia - dalsze 8 miesięcy,
- 6 miesięcy - II K 159/02 - Franciszek W., postanowienie - 5 lipca 2006 r. o zarządzenie wykonania kary 8 miesięcy pozbawienia wolności na podstawie art. 75 § 2 k.k. (brak stwierdzenia prawomocności), wniosek skazanego o odroczenie kary Ko 391/06 - 9 sierpnia 2006 r., postanowienie o odroczenie

- kary do 27 marca 2007 r. prawomocne - 11 października 2006 r. (w skierowaniu postanowienie do wykonania),
- 1 rok i 6 miesięcy - II K 601/01 - Adam Z., wniosek o rozłożenie kosztów na raty Ko 49/06, postanowienie o rozłożeniu kosztów na 11 rat prawomocne - 9 marca 2006 r. (nie wykonano postanowienia o ratach),
 - 1 miesiąc - II K 188/06 - Elżbieta Ś., wyrok - 25 lipca 2007 r., prawomocny - 1 sierpnia 2007 r. (nie wykonano wyroku warunkowo umarzającego postępowanie),
 - 4 miesiące - II K 194/07 - Marzena B., wyrok - 17 maja 2007 r., prawomocny - 24 maja 2007 r. (nie wykonano dozoru kuratora, obowiązku naprawienia szkody i kosztów),
 - 1 rok i 8 miesięcy - II K 88/05 - Paweł F., wyrok łączny - 29 grudnia 2005 r., prawomocny - 18 stycznia 2006 r. (nie wykonano kary bezwzględnej),
 - 11 miesięcy - II K 226/06 - Stanisław S., wyrok - 28 września 2006 r., prawomocny - 5 października 2006 r. (nie wykonano kary bezwzględnej i zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych),
 - 8 miesięcy - II K 172/06 - Sławomir S. i Grzegorz L., prawomocny - 4 stycznia 2007 r. (nie wykonano kar bezwzględnych, co do dwóch skazanych),
 - II K 185/05 - Jolanta K.-G., wyrok - 7 marca 2006 r., uchylony przez Sąd Okręgowy i umorzono postępowanie, prawomocny - 10 kwietnia 2007 r., stwierdzono prawomocność - 18 września 2007 r.,
- j) spowodował przewlekłość postępowania w 34 następujących sprawach zarejestrowanych w wykazie „Ko” w 2005 roku przez to, że rozpoznawał je w ewidentnym opóźnieniu, i tak:
- Ko 70/05, II K 411/02, 16 lutego 2005 r. - wniosek kuratora o zarządzenie kary pozbawienia wolności, rozpoznany - 30 sierpnia 2006 r., nie zarządzono kary, przewlekłość - 1 rok i 6 miesięcy,
 - Ko 76/05, II K 459/00, 21 lutego 2005 r. - wniosek skazanego Roberta C. o odroczenie kary rozpoznany - 24 maja 2006 r., odroczone wykonanie kary do 24 listopada 2006 r., przewlekłość - 1 rok i 3 miesiące (kara bezwzględna pozbawienia wolności),
 - Ko 77/05, II K 443/01, 22 lutego 2005 r. - wniosek kuratora o zarządzenie kary pozbawienia wolności, rozpoznany - 20 lipca 2006 r., postępowanie umorzone, przewlekłość - 1 rok i 5 miesięcy,
 - Ko 79/05, II K 261/01, 22 lutego 2005 r. - wniosek kuratora o zwolnienie od dozoru rozpoznany - 20 lipca 2006 r. i zwolniony z dozoru, przewlekłość - 1 rok i 5 miesięcy,

- Ko 83/05, II K 121/02, 22 lutego 2005 r. - z urzędu o zarządzenie kary pozbawienia wolności, rozpoznano - 30 maja 2007 r., nie zarządzono wykonania kary, przewlekłość - 2 lata i 3 miesiące,
- Ko 84/05, II K 504/01, 23 lutego 2005 r., z urzędu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności, rozpoznano - 30 maja 2007 r., nie zarządzono wykonania kary, przewlekłość - 2 lata i 3 miesiące,
- Ko 85/05, II K 102/99, z urzędu - 23 lutego 2005 r. o zarządzenie zastępczej kary pozbawienia wolności, rozłożono grzywnę na raty - 26 marca 2007 r., przewlekłość - 2 lata,
- Ko 160/05, II K 3/02, 29 marca 2005 r. z urzędu o zwolnienie od dozoru, zwolniony z dozoru - 17 lipca 2006 r., przewlekłość - 1 rok i 4 miesiące,
- Ko 170/05, II K 91/02, wniosek z 1 kwietnia 2005 r. skazanego Wojciecha P. o umorzenie kosztów, umorzono postępowanie - 30 maja 2007 r., przewlekłość, 2 lata i 1 miesiąc,
- Ko 187/05, II K 402/99, 13 kwietnia 2005 r. - z urzędu o zarządzenie zastępczej kary, rozpoznano 16 maja 2007 r. i zarządzono wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności 100 dni, przewlekłość - 2 lata,
- Ko 191/05, II K 95/01, 13 kwietnia 2005 r. - wniosek kuratora o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznany 21 sierpnia 2006 r., umorzono postępowanie wykonawcze, przewlekłość - 1 rok i 4 miesiące,
- Ko 192/05, II K 446/02, 13 kwietnia 2005 r. - z urzędu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznano 11 kwietnia 200 r., nie zarządzono wykonania kary, przewlekłość - 2 lata,
- Ko 219/05, II K 360/02, 15 kwietnia 2005 r. - wniosek kuratora o zwolnienie od dozoru, rozpoznany i zwolniony od dozoru - 17 lipca 2006 r., przewlekłość - 1 rok i 3 miesiące,
- Ko 223/05, II K 3/02, 15 kwietnia 2005 r. - wniosek kuratora o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznany - 30 marca 2007 r., zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności, przewlekłość - 2 lata,
- Ko 254/05, II K 334/02, 28 kwietnia 2005 r. - wniosek kuratora o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznano - 23 października 2006 r., zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności, przewlekłość - 1 rok i 6 miesięcy,
- Ko 318/05, II K 20/05, 30 maja 2005 r., wniosek skazanego o rozłożenie kosztów na raty, rozpoznano - 7 marca 2006 r., rozłożono koszty na raty, przewlekłość - 10 miesięcy,
- Ko 321/05, II K 1/04, 30 maja 2005 r. - wniosek obrońcy o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec Roberta B. rozpoznany 15 maja 2006 r., przewlekłość - 1 rok,

- Ko 326/05, II K 152/01, 1 czerwca 2005 r. - z urzędu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności, rozpoznano 17 lipca 2006 r. i nie zarządzono kary, przewlekłość - 1 rok i 1 miesiąc,
- Ko 336/05, II K 640/02, 6 czerwca 2005 r. - wniosek kuratora o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności, rozpoznano 17 lipca 2006 r., zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności, przewlekłość - 1 rok i 1 miesiąc,
- Ko 361/05, II K 330/04, 13 czerwca 2005 r. - wniosek skazanego o rozłożenie kosztów na raty rozpoznano 8 listopada 2006 r., rozłożono koszty na raty, przewlekłość - 1 rok i 5 miesięcy,
- Ko 375/05, II K 230/03, 20 czerwca 2005 r. - wniosek skazanego o rozłożenie grzywny na raty, rozpoznano - 20 czerwca 2007 r., rozłożono grzywnę na raty, przewlekłość - 2 lata,
- Ko 425/05, II K 538/00, 10 sierpnia 2005 r. - wniosek skazanego o umorzenie kosztów, rozpoznano - 16 kwietnia 2007 r., umorzono postępowanie wykonawcze, przewlekłość - 1 rok i 8 miesięcy,
- Ko 425/05, II K 267/04, 1 września 2005 r. - wniosek kuratora o zmianę kary ograniczenia wolności rozpoznano - 23 maja 2007 r., zamieniono na zastępczą karę grzywny, przewlekłość - 1 rok i 8 miesięcy,
- Ko 448/05, II K 493/02, 1 września 2005 r. - wniosek kuratora o zmianę kary ograniczenia wolności rozpoznano - 16 kwietnia 2007 r., orzeczono 120 dni zastępczej kary pozbawienia wolności, przewlekłość - 1 rok i 8 miesięcy,
- Ko 518/05, II K 258/01, 26 października 2005 r. - z urzędu o zarządzenie wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności rozpoznano 11 kwietnia 2007 r., zarządzono 15 dni zastępczej kary pozbawienia wolności, przewlekłość - 1 rok i 6 miesięcy,
- Ko 538/05, II K 92/05, 26 października 2005 r. - wniosek skazanego o rozłożenie kosztów na raty rozpoznano 29 maja 2007 r., rozłożono koszty na raty, przewlekłość - 1 rok i 7 miesięcy,
- Ko 547/05, II Ks 11/04, 3 listopada 2005 r. - wniosek skazanego o rozłożenie kosztów na raty rozpoznano 11 kwietnia 2007 r., rozłożono koszty na raty, przewlekłość - 1 rok i 5 miesięcy,
- Ko 563/05, II K 601/02, 15 listopada 2005 r. - wniosek kuratora o zwolnienie od dozoru rozpoznano 30 maja 2007 r. i postępowanie umorzone, przewlekłość - 1 rok i 6 miesięcy,
- Ko 599/05, II K 701/02, 1 grudnia 2005 r. - z urzędu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznano 30 maja 2007 r., nie zarządzono wykonania kary, przewlekłość - 1 rok i 6 miesięcy,

- Ko 625/05, II K 685/01, 8 grudnia 2005 r. - z urzędu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznano 30 maja 2007 r., nie zarządzone wykonania kary, przewlekłość - 1 rok i 6 miesięcy,
- Ko 630/05, II K 33/05, 9 grudnia 2005 r. - wniosek skazanego o umorzenie grzywny rozpoznano 26 marca 2007 r., wniosku nie uwzględniono, przewlekłość - 1 rok i 4 miesiące,
- Ko 644/05, II K 264/04, 15 grudnia 2005 r. - wniosek skazanego o rozłożenie kosztów na raty rozpoznano 16 kwietnia 2007 r., rozłożono koszty na raty, przewlekłość - 1 rok i 4 miesiące,
- Ko 646/05, II K 192/03, 15 grudnia 2005 r. - z urzędu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznano 30 maja 2007 r., nie zarządzone kary, przewlekłość - 1 rok i 5 miesięcy,
- Ko 668/05, II K 608/98, 21 grudnia 2005 r. - wniosek skazanego o zatracie skazania rozpoznano 20 marca 2007 r., uznano wniosek za bezzasadny, przewlekłość - 1 rok i 3 miesiące,

a ponadto zaniechał rozpoznania kolejnych 34 spraw z wykazu Ko za 2005 r., w wyniku czego Przewodnicząca Wydziału, 21 z tych spraw, w marcu 2007 r. zabrała z jego referatu, przez co spowodował następującą przewlekłość w następujących sprawach:

- Ko 4/06, II K 570/03, 5 stycznia 2006 r. - wniosek skazanego o umorzenie kosztów rozpoznany 16 kwietnia 2007 r., nie uwzględniono wniosku, przewlekłość postępowania - 1 rok i 3 miesiące,
- Ko 34/06, II K 1330/03, 18 stycznia 2006 r. - wniosek kuratora o zmianę kary ograniczenia wolności, rozpoznany 20 sierpnia 2007 r., zamieniono na zastępczą karę grzywny, przewlekłość postępowania - 1 rok i 7 miesięcy,
- Ko 74/06, II K 61/03, 22 lutego 2006 r. - z urzędu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznany 6 kwietnia 2007 r., nie zarządzone wykonania kary, przewlekłość postępowania - 1 rok i 2 miesiące,
- Ko 77/06, II K 659/02, 22 lutego 2006 r. - z urzędu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznano 16 kwietnia 2007 r., zarządzone wykonanie kary pozbawienia wolności, przewlekłość postępowania - 1 rok i 2 miesiące,
- Ko 86/06, II K 78/01, 24 lutego 2007 r. - z urzędu o zarządzenie zastępczej kary pozbawienia wolności rozpoznano 9 lipca 2007 r., nie zarządzone zastępczej kary, przewlekłość postępowania - 1 rok i 5 miesięcy, o 105/06, II K 505/04, 8 marca 2006 r. - z urzędu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznano 1 czerwca 2007 r., przekazano według właściwości do Sądu Rejonowego w A., przewlekłość postępowania - 1 rok i 3 miesiące,

- Ko 114/06, II K 558/00, 13 marzec 2006 r. - z urzędu o zarządzenie zastępczej kary pozbawienia wolności rozpoznano 5 września 2007 r., rozłożono grzywnę na raty, przewlekłość postępowania - 1 rok i 6 miesięcy,
- Ko 115/06, II K 4/03, 13 marca 2006 r. - wniosek skazanego o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznano 11 kwietnia 2007 r., wniosku nie uwzględniono, przewlekłość postępowania - 11 miesięcy,
- Ko 133/06, II K 153/00, 17 marca 2006 r. - wniosek kuratora o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznany 11 czerwca 2007 r., nie zarządzono wykonania kary, przewlekłość postępowania - 1 rok i 3 miesiące,
- Ko 158/06, II K 612/98, 28 marca 2006 r. - z urzędu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznany 29 czerwca 2007 r., postępowanie umorzono, przewlekłość postępowania - 1 rok i 3 miesiące,
- Ko 159/06, II K 378/01, 29 marca 2006 r. - wniosek skazanego o umorzenie grzywny i kosztów rozpoznany 6 kwietnia 2007 r., wniosku nie uwzględniono, przewlekłość postępowania - 1 rok i 1 miesiąc,
- Ko 162/06, II K 290/00, 30 marca 2006 r. - wniosek skazanego o zatracie skazania, rozpoznany 11 czerwca 2007 r., nie uwzględniono wniosku, przewlekłość postępowania - 1 rok i 3 miesiące,
- Ko 164/06, II K 326/04, 30 marca 2006 r. - wniosek skazanego o odroczenie kary, rozpoznany 25 czerwca 2007 r., wniosku nie uwzględniono, przewlekłość postępowania - 1 rok i 3 miesiące,
- Ko 173/06, II K 128/05, 5 kwietnia 2006 r. - wniosek kuratora o zarządzenie kary pozbawienia wolności rozpoznany 26 marca 2007 r., zarządzono wykonanie kary, przewlekłość postępowania - 11 miesięcy,
- Ko 174/06, II K 253/99, 7 kwietnia 2006 r. - wniosek skazanego o zamianę grzywny na pracę społecznie użyteczną rozpoznany 11 kwietnia 2007 r., umorzono postępowanie wykonawcze, przewlekłość postępowania - 1 rok,
- Ko 223/06, II K 392/05, 15 maja 2006 r. - wniosek kuratora o zwieszenie postępowania wykonawczego rozpoznany 26 marca 2007 r., wniosku nie uwzględniono, przewlekłość postępowania - 10 miesięcy,
- Ko 239/06, II K 19/03, 23 maja 2006 r. - wniosek kuratora o zwolnienie od dozoru rozpoznany 30 maja 2007 r., postępowanie umorzono, przewlekłość postępowania - 1 rok,
- Ko 252/06, II K 520/00, 29 maja 2006 r. - wniosek skazanego o odroczenie kary pozbawienia wolności, rozpoznany 29 maja 2007 r., wniosku nie uwzględniono, przewlekłość postępowania - 1 rok,
- Ko 285/06, II K 148/05, 14 czerwca 2006 r. - wniosek skazanego o umorzenie kosztów lub rozłożenie na raty rozpoznany 6 kwietnia 2007 r., rozłożono koszty na raty, przewlekłość postępowania - 10 miesięcy,

- Ko 320/06, II K 565/03, 7 lipca 2006 r. - wniosek o ułaskawienie rozpoznany 20 sierpnia 2007 r., pozostawiony bez dalszego biegu, przewlekłość postępowania - 1 rok i 1 miesiąc,
- Ko 354/06, II K 133/99, 31 lipca 2006 r. - wniosek obrońcy o ułaskawienie rozpoznany 3 lipca 2007 r., przesłano do Prokuratora Generalnego, przewlekłość postępowania - 11 miesięcy,
- Ko 496/06, II K 285/06, 16 października 2006 r. - wniosek skazanego o umorzenie kosztów rozpoznany 11 czerwca 2007 r. i rozłożono koszty na raty, przewlekłość postępowania - 8 miesięcy,
- Ko 498/06, II K 13/04, 16 października 2006 r. - wniosek kuratora o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznany 11 czerwca 2007 r., nie zarządzono wykonania kary, przewlekłość postępowania – 8 miesięcy,
- Ko 507/06, II K 304/04, 18 października 2006 r. - wniosek kuratora o zarządzenie kary pozbawienia wolności rozpoznany 1 czerwca 2007 r., zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności, przewlekłość postępowania - 8 miesięcy,
- Ko 511/06, II K 94/04, 20 października 2006 r. - wniosek skazanego o odroczenie kary pozbawienia wolności rozpoznany 29 listopada 2006 r., odroczone wykonanie kary do 29 maja 2007 r., sekretariat otrzymał do wykonania 23 maja 2007 r., przewlekłość - 3 miesiące,
- Ko 527/06, 7 listopada 2006 r. - wniosek kuratora o zarządzenie kary pozbawienia wolności rozpoznany 15 czerwca 2007 r., zarządzono wykonanie kary, przewlekłość postępowania - 7 miesięcy,
- Ko 536/06, II K 132/05, 16 listopada 2006 r. - wniosek skazanego o rozłożenie grzywny na raty, rozpoznany 1 czerwca 2007 r., rozłożono grzywnę na raty, przewlekłość postępowania - 7 miesięcy,
- Ko 570/06, II K 141/06, 27 listopada 2006 r. - wniosek skazanego o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności rozpoznany 11 czerwca 2007 r. odroczone wykonanie kary, przewlekłość postępowania - 7 miesięcy,
- Ko 589/06, II K 392/04, 30 listopada 2006 r. - wniosek skazanego o rozłożenie kosztów na raty rozpoznany 1 czerwca 2007 r., rozłożono na raty, przewlekłość postępowania - 6 miesięcy,
- Ko 614/06, II K 85/03, 20 grudnia 2006 r. - z urzędu o zarządzenie kary pozbawienia wolności rozpoznano 2 kwietnia 2007 r., nie zarządzono kary, przewlekłość postępowania - 3 miesiące,

to jest popełnienie przewinienia służbowego stanowiącego przewinienie dyscyplinarne z art. 107 § 1 u.s.p.

Obwiniony sędzia Sądu Rejonowego na rozprawie w dniu 22 września 2008 r. złożył wniosek w trybie przepisu art. 387 k.p.k. w zw. art. 128 u.s.p. o dobrowolne poddanie się karze przeniesienia na inne miejsce służbowe. Wnioskowi temu nie sprzeciwił się Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny wyrokiem z dnia 22 września 2008 r., uwzględniając wniosek obwinionego sędziego uznał go za winnego popełnienia przewinienia służbowego określonego w art. 107 § 1 u.s.p., popełnionego w sposób wyżej opisany w punktach a) do j) i przyjmując, że czyny wymienione w pkt a) do j) stanowią jedno przewinienie służbowe określone w art. 107 § 1 u.s.p. na podstawie art. 109 § 1 pkt 4 u.s.p. w zw. z art. 128 u.s.p. wymierzył mu karę przeniesienia na inne miejsce służbowe.

Od powyższego wyroku odwołanie na niekorzyść obwinionego, w części dotyczącej orzeczenia o karze, wniósł Minister Sprawiedliwości. Na podstawie przepisu art. 438 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonej kary dyscyplinarnej przeniesienia na inne miejsce służbowe w stosunku do przypisanych obwinionemu przewinień służbowych. Mając powyższe na uwadze wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez zaostrzenie orzeczonej kary i wymierzenie kary dyscyplinarnej złożenia sędziego z urzędu.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie Ministra Sprawiedliwości jest zasadne. Skarżący podnosi, że Sąd dyscyplinarny pierwszej instancji, akceptując zaproponowaną przez obwinionego i zaaprobowaną przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego karę, zbyt duże znaczenie przypisał temu, iż obwiniony przed objęciem urzędu sędziego nie odbył aplikacji sądowej i asesury. Nie dostrzegł natomiast okoliczności, które rzutują na szczególną naganność zachowania obwinionego, a które powinny być wzięte pod uwagę przy doborze rodzaju kary dyscyplinarnej.

Analiza pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji potwierdza zasadność tych zarzutów.

Argumenty o nieodbyciu przez obwinionego aplikacji sądowej i asesury, miały duże znaczenie przy wymiarze kary za przewinienia obwinionego popełnione na początku jego służby sędziowskiej. Jednak ich znaczenie dla wymiaru kary w obecnym postępowaniu dyscyplinarnym nie może być tożsame z tym, jakie miały one w poprzedniej, prawomocnie zakończonej sprawie. O ile bowiem w okresie po powołaniu na stanowisko sędziowskie, popełniane przez obwinionego uchybienia, polegające na nieterminowym podejmowaniu czynności, można było tłumaczyć wspomnianymi okolicznościami odnoszącymi się do trudności w opanowaniu technicznej strony pracy sędziego, o tyle w aktualnie toczącym się postępowaniu, gdy

zarzut dotyczy przewinienia popełnionego po upływie niemal trzech lat od czasu objęcia urzędu nie można, przy ocenie zachowania sędziego, przywiązywać istotniejszego znaczenia do wpływu ewentualnych braków warsztatowych, na jego całkowitą bezczynność, czy rażącą przewlekłość w podejmowaniu czynności w poszczególnych sprawach. Wykonując obowiązki sędziego przez okres trzech lat, obwiniony miał wystarczającą ilość czasu potrzebną na usunięcie braków warsztatowych.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny zbagatelizował nadto te okoliczności, które wprost świadczą o lekceważącym stosunku obwinionego do powierzonych mu zadań. Jak słusznie wskazuje skarżący, przewinienie będące przedmiotem niniejszego postępowania dyscyplinarnego zostało popełnione, pomimo że na stwierdzone uchybienia zwracali obwinionemu uwagę jego przełożeni oraz mimo tego, iż sędzia był świadomy tego, że za podobne zachowania popełnione we wcześniejszym okresie zostało przeciwko niemu wszczęte postępowanie dyscyplinarne.

Zatem nie można odmówić słuszności skarżącemu, że Sąd pierwszej instancji zbyt duże znaczenie przypisał okolicznościom łagodzącym, nie wziął zaś pod uwagę okoliczności obciążających wskazanych w odwołaniu, co w rezultacie doprowadziło do wymierzenia rażąco niewspółmiernej kary. Wydaje się, że wymierzenie kary w niniejszej sprawie było nie tyle wynikiem rozważenia wszystkich okoliczności mających wpływ na wymiar kary, co rezultatem zaaprobowania kary zaproponowanej przez obwinionego, wymierzeniu której nie sprzeciwił się Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego.

Jednak wniosek Ministra Sprawiedliwości o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kary zdjęcia z urzędu nie jest trafny.

Przede wszystkim do wydania orzeczenia w niniejszej sprawie doszło w trybie dobrowolnego poddania się karze przewidzianego w art. 387 § 1 k.p.k., a więc bez przeprowadzania postępowania dowodowego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego wyrażano niejednokrotnie pogląd o dopuszczalności stosowania w postępowaniu dyscyplinarnym instytucji określonej w art. 387 § 1 k.p.k. (wyroki Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego: z dnia 17 czerwca 2003 r., SNO 33/03, OSNSD 2003, zeszyt I, nr 15, s. 101; z dnia 29 października 2003 r., SNO 48/03, OSNSD 2003 r., zeszyt II, nr 60, s. 56; z dnia 25 maja 2005 r., SNO 23/05, OSNwSD 2005, nr 10, s. 56).

Wiadomo, że stosowanie trybu przewidzianego w art. 387 k.p.k. w postępowaniu dyscyplinarnym następuje w wyniku odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego (art. 128 u.s.p.). Nie wdając się w powszechnie w orzecznictwie przyjmowane (opisane w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2006 r., I KZP 8/06, OSNKW 2006, z. 10, poz. 87) reguły odpowiedniego przenoszenia przepisów procedury karnej do innych postępowań, jest oczywiste, że odpowiednie

stosowanie danego przepisu jest dopuszczalne, jeżeli przepis ten daje się zastosować w innym modelu postępowania, nie zaburzając jego istoty i funkcji. W orzecznictwie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego w dotychczasowych rozważaniach co do możliwości stosowania art. 387 k.p.k. w postępowaniu dyscyplinarnym nie brano pod uwagę, że w postępowaniu dyscyplinarnym istnieje możliwość zaskarżenia zwyczajnym środkiem odwoławczym orzeczenia sądu dyscyplinarnego przez podmioty nie będące stronami tego postępowania i z tego powodu nie biorące udziału w procesie uzgadniania treści orzeczenia. Istota i sens instytucji określonej w art. 387 k.p.k. polega natomiast na tym, że wszystkie podmioty, które mają prawo zaskarżenia warunków na jakich doszło do wydania wyroku, w procesie tej ugody uczestniczą. Jeżeli zatem z specyficznym modelem postępowania dyscyplinarnego, prawo zakwestionowania warunków dobrowolnego poddania się karze, mają także podmioty, które nie będąc stronami postępowania dyscyplinarnego, nie uczestniczą w procedurze dobrowolnego poddania się karze, to zastosowanie tej instytucji w postępowaniu dyscyplinarnym byłoby sprzeczne z jej istotą.

Przecież stosowanie tej instytucji w postępowaniu karnym ma służyć uproszczeniu, a przede wszystkim przyspieszeniu tego postępowania. Realizacji tych funkcji sprzyja to, że uwzględnienie wniosku o dobrowolne poddanie się karze jest uzależnione od stanowiska wszystkich podmiotów, które mogą zaskarżyć wyrok uwzględniający wniosek o dobrowolne poddanie się karze.

Możliwość zaskarżenia w postępowaniu dyscyplinarnym wyroku wydanego w uwzględnieniu wniosku o dobrowolne poddanie się karze, w drodze zwyczajnego środka odwoławczego, przez podmioty niebiorące udziału w postępowaniu dyscyplinarnym, podważa racje funkcjonalne stosowania tej instytucji, nie służy bowiem przyspieszeniu postępowania. Zarówno Minister Sprawiedliwości jak i Krajowa Rada Sądownictwa, choć nie są stronami postępowania dyscyplinarnego i przez to nie mają możliwości sprzeciwienia się wnioskowi obwinionego, mają jednak prawo wniesienia odwołania od wyroku sądu pierwszej instancji, w tym rozstrzygnięcia co do kary. Przy czym w przypadku wniesienia odwołania na niekorzyść obwinionego przez te podmioty, sąd odwoławczy, uznając zasadność podniesionych w takim odwołaniu zarzutów, nie ma w zasadzie możliwości zmiany zaskarżonego wyroku na niekorzyść, gdyż z reguły naruszałoby to prawo obwinionego do obrony. W takim wypadku istnieje na ogół konieczność uchylecia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania na zasadach ogólnych. Zatem przeszkodą w stosowaniu w postępowaniu dyscyplinarnym instytucji dobrowolnego poddania się karze jest właśnie możliwość zaskarżenia wyroku nie tylko przez podmioty biorące udział w postępowaniu mediacyjnym, które miały sposobność zajęcia stanowiska co do wniosku o dobrowolne poddanie się karze.

Odnosnie do sytuacji procesowej w tej konkretnej sprawie, podnieść trzeba, że warunkiem stosowania instytucji określonej w art. 387 k.p.k. jest wymóg, by okoliczności popełnienia przestępstwa przez oskarżonego nie budziły wątpliwości. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczącego stosowania instytucji dobrowolnego poddania się karze w postępowaniu karnym wskazuje się, że chodzi przy tym nie tylko o kwestie sprawstwa oskarżonego, ale o wszystkie okoliczności, które mają znaczenie dla ustalenia zakresu odpowiedzialności oskarżonego, w tym także o właściwą ocenę prawną czynu będącego przedmiotem osądu. Stwierdzenie jakichkolwiek wątpliwości powinno skutkować nieuwzględnieniem wniosku i przeprowadzeniem postępowania dowodowego (tak m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 31 października 2008 r., II KK 198/08, Lex 468646; z dnia 24 października 2007 r., IV KK 333/07, Lex 346223).

Tymczasem w rozpoznawanej sprawie kwestia oceny prawnej zachowań obwinionego sędziego musi budzić wątpliwości.

Wskazać trzeba, że prawomocnym wyrokiem z dnia 4 czerwca 2008 r., SNO 38/08, Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zmienił wyrok Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego skazujący sędziego Sądu Rejonowego za kilka odrębnych przewinień służbowych, uznając zachowania obwinionego za jedno przewinienie służbowe z art. 107 § 1 u.s.p. i wymierzył za nie jedną karę dyscyplinarną. W pisemnym uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny wskazał, że zachowania zarzucane obwinionemu cechowało podobieństwo wynikające zarówno z ich rodzaju (naruszenie przepisów postępowania), jak i skutku (spowodowanie przewlekłości postępowania). Podniósł, że zachowania te pozostawały w bliskim związku czasowym (lata 2004-2006), w którym to okresie utrzymywał się stan nieuzasadnionej przewlekłości w wielu sprawach karnych. Z uwagi na to Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny, mimo że szczegóły zachowań obwinionego różniły się, uznał zachowania obwinionego za jedno przewinienie służbowe z art. 107 § 1 u.s.p. i wymierzył za nie jedną karę dyscyplinarną.

Zarzuty w niniejszym postępowaniu dotyczyły m.in. niewyznaczenia przez obwinionego sędziego w okresie od 2005 r. do 2007 r. terminów rozpraw i posiedzeń, niesporządzania do 2007 r. pisemnych uzasadnień wyroków wydanych w roku 2005 i 2006. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uznał obwinionego sędziego za winnego popełnienia przewinienia służbowego popełnionego w sposób opisany w zarzutach rzecznika dyscyplinarnego i, przyjmując, że czyny te stanowią jedno przewinienie służbowe, wymierzył mu karę dyscyplinarną przeniesienia na inne miejsce służbowe.

Nie ulega wątpliwości, że gdyby niektóre z zachowań sędziego, ujawnionych już po zakończeniu poprzedniego postępowania dyscyplinarnego, a będących przedmiotem niniejszego postępowania, były oceniane łącznie z zachowaniami objętymi uprzednim prawomocnym wyrokiem, z pewnością tworzyłyby konstrukcję jednego przewinienia dyscyplinarnego. W poprzednim postępowaniu dyscyplinarnym

przedmiotem postępowania były zachowania obwinionego popełnione w okresie do dnia 23 listopada 2006 r., polegające na naruszeniu przepisów postępowania karnego, których skutkiem było spowodowanie rażącej przewlekłości postępowania. Jak zostało powyżej wskazane, Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny uznał, że skoro zachowania zarzucane obwinionemu cechowało podobieństwo wynikające zarówno z ich rodzaju (naruszenie przepisów postępowania), jak i skutku (spowodowanie przewlekłości postępowania), oraz że pozostawały w bliskim związku czasowym, w którym to okresie utrzymywał się stan nieuzasadnionej przewlekłości w wielu sprawach karnych, mimo, że szczegóły zachowań obwinionego różniły się, to stanowią one jedno przewinienie służbowe z art. 107 § 1 u.s.p. i wymierzył za nie jedną karę dyscyplinarną. Podnieść należy, że gdyby niektóre z zachowań obwinionego, będących przedmiotem niniejszego postępowania dyscyplinarnego, były oceniane łącznie z zachowaniami objętymi uprzednim prawomocnym wyrokiem, tworzyłyby konstrukcję jednego przewinienia służbowego popełnionego w okresie do dnia 23 listopada 2006 r. Tytułem przykładu wskazać trzeba, że w obecnie toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym rzecznik dyscyplinarny wniósł o ukaranie sędziego Sądu Rejonowego m.in. za spowodowanie przewlekłości postępowania w sprawie KO 70/05, II K 411/02, w której wniosek kuratora o zarządzenie kary pozbawienia wolności wpłynął do sądu dnia 16 lutego 2005 r., został zaś rozpoznany dnia 30 sierpnia 2006 r., jak również w sprawie Ko 76/05, II K 459/00, w której wniosek skazanego o odroczenie kary pozbawienia wpłynął do sądu dnia 21 lutego 2005 r., został zaś rozpoznany dnia 24 maja 2006 r.

Należy więc rozważyć, czy w takim przypadku fakt prawomocnego skazania wyrokiem Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 4 czerwca 2008 r. sędziego Sądu Rejonowego za przewinienie służbowe, polegające na naruszeniu w okresie 2004-2006 przepisów postępowania, których skutkiem było spowodowanie rażącej przewlekłości postępowania, powoduje stan rzeczy osądzonej co do zachowań sędziego popełnionych w tym okresie, a polegających właśnie na naruszeniu przepisów postępowania, których skutkiem było spowodowanie przewlekłości.

W orzecznictwie sądów dyscyplinarnych dominuje pogląd, że przy rozstrzyganiu spraw z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej możliwe jest odwołanie się do przepisów części ogólnej Kodeksu karnego, zwłaszcza w zakresie oparcia przesłanek odpowiedzialności dyscyplinarnej na zasadzie winy, zasad wymierzenia kar (tak m.in. Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w wyroku z dnia 5 listopada 2003 r., SNO 67/03). Przyjmuje się również, iż możliwa jest konstrukcja jednego przewinienia dyscyplinarnego w odniesieniu do podobnych zachowań, dokonanych w krótkich odstępach czasu i w konsekwencji wymierzenie za nie jednej kary dyscyplinarnej (wyrok Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 8 października 2004 r., SNO 42/04). Zatem skoro w postępowaniu dyscyplinarnym dopuszcza się możliwość

stosowania instytucji czynu ciągłego, to należałoby w konsekwencji uznać, tak jak to uznaje się na gruncie art. 12 k.k., że prawomocne skazanie za przewinienie dyscyplinarne polegające na podobnych zachowaniach, dokonanych w krótkich odstępach czasu, stoi na przeszkodzie ze względu na treść art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., ponownemu postępowaniu o później ujawnione zachowania będące elementami tego czynu, które nie były przedmiotem wcześniejszego osądzenia. Powaga rzeczy osądzonej nie będzie natomiast obejmować zachowań wykraczających poza czas popełnienia przewinienia ustalonego w tym wyroku. Zatem skoro rzecznik dyscyplinarzy zarzucał w niniejszym postępowaniu dyscyplinarnym sędziemu Sądu Rejonowego wielokrotne naruszenie przepisów postępowania, których skutkiem było powstanie przewlekłości postępowania, zaś niektóre z tych zachowań, gdyby zostały ujawnione wcześniej, stanowiłyby z pewnością element przewinienia służbowego, za które obwiniony sędzia został prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 4 czerwca 2008 r., SNO 38/08, to sytuacja ta nakazywała rozważenie przez Sąd pierwszej instancji zakresu powagi rzeczy osądzonej. Potrzeba zaś rozważenia zakresu powagi rzeczy osądzonej powodowała, że okoliczności czynu nie mogły nie budzić wątpliwości.

Ponadto na podstawie istniejącego stanu sprawy, nie sposób było stwierdzić, że okoliczności dokonania czynu opisanego w pkt c) zarzutów Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nie budzą wątpliwości. Obwiniony sędzia nie składał w przedmiotowej sprawie wyjaśnień ani w toku postępowania prowadzonego przez rzecznika dyscyplinarnego, ani przed sądem dyscyplinarnym. Na rozprawie w dniu 22 września 2008 r. obwiniony również nie składał wyjaśnień, w tym również nie wskazał, czy przyznaje się do popełnienia zarzucanych mu zachowań. Złożył jedynie wniosek o dobrowolne poddanie się karze. Na pytanie rzecznika dyscyplinarnego oświadczył, że nie kwestionuje ustaleń faktycznych. To nie oznacza jednak, że wyjaśniona została kwestia antydatowania korespondencji przez obwinionego. Ponadto rozważenia wymagało również to, czy zachowanie opisane w tym punkcie powinno zostać zakwalifikowane jako element przewinienia służbowego, polegającego na naruszaniu przepisów postępowania karnego, których skutkiem było spowodowanie przewlekłości, czy też może stanowiło ono inną postać deliktu dyscyplinarnego, a mianowicie uchybienie godności urzędu. Obwinionemu bowiem zarzucono, że „w dniu 9 października 2006 r. okazał Kierownikowi Sekretariatu Wydziału Karnego Sądu Rejonowego Jolancie F. akta sprawy II K 171/02 przeciwko Zofii J. wraz z uzasadnieniem opatrzonym tą sygnaturą, w wyniku czego odnotowała ona w kontrolce uzasadnień sporządzenie tego uzasadnienia, zaś w rzeczywistości uzasadnienie to nie było sporządzone przez okres 8 miesięcy i 26 dni, bowiem sporządził je dopiero w wyniku interwencji Sądu Okręgowego w dniu 19 czerwca 2007 r., a w dniu 21 czerwca 2007 r. wypisał osobiście potwierdzenia nadania

korespondencji stronom ze wsteczną datą 14 czerwca 2007 r.” Zatem zarówno okoliczności dokonania czynu opisanego w pkt c) zarzutów rzecznika dyscyplinarnego, jak również ocena prawna tego zachowania nie pozwalały uwzględnić wniosku sędziego o dobrowolne poddanie się karze.

Z powodów opisanych powyżej zaakceptowanie przez Sąd pierwszej instancji wniosku obwinionego o dobrowolne poddanie się karze stanowiło rażące naruszenie art. 387 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. Stwierdzenie zaś tak rażącego naruszenia przepisów postępowania powoduje, że uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej jedynie orzeczenia o karze byłoby rażąco niesprawiedliwe (art. 440 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.).

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd ten ewentualnie pominie zachowania obwinionego objęte powagą rzeczy osądzonej, stosując w tym zakresie przepis art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. Powaga rzeczy osądzonej nie będzie natomiast obejmować tych zachowań obwinionego, których czas popełnienia przewinienia służbowego wykracza poza okres ustalony w wyroku Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 4 czerwca 2008 r., SNO 38/08. Sąd również powinien wyjaśnić czy obwiniony nakłaniał pracowników sekretariatu do antydatowania korespondencji lub sam takiego antydatowania dokonał, a w przypadku ustalenia, że miało to miejsce, rozważyć ocenę prawną tego zachowania pod kątem uchybienia godności urzędu. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny ponadto będzie musiał szczegółowo rozważyć wszystkie okoliczności, tak łagodzące jak obciążające, mające wpływ na wymiar kary oraz szkodliwość przypisanych obwinionemu przewinień (na tle na nowo dokonanego opisu czynu) i dopiero na tym tle rozstrzygnąć o rodzaju adekwatnej kary dyscyplinarnej. Pamiętać przy tym trzeba, że nie powinien mieć przy ponownym rozpoznaniu sprawy zastosowania przepis art. 434 § 3 k.p.k., albowiem stosowanie tego przepisu powinno być ograniczone tylko do sytuacji, gdy oskarżony (obwiniony) skazany, na swój wniosek, w trybie art. 387 k.p.k., następnie odwołuje się od orzeczenia skazującego, zarzucając naruszenie jego prawa do obrony.

Z tych względów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w wyroku.